

Abonnement pour un an
350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :

“Idjtihad,” Constantinople

Téléph . St . 865

XXIII ème ANNÉE

1927, 1 Septembre No 235

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صناعی ، صحتی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
نور کیا ایچون ۲۴ ، خارج ایچون
۳۴ ، اعلا کاغذلیسی ہ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلہ فور : استابول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۳۵ - ۱ ایلول ۱۹۲۷

سوره

آرامزده غائب اولور

احمد حکمتک غیاغندن بتون مطبوعات برلسان تأثرله بحث ایتدی . اجتهاده اونلر میاننده ایدی . او یله آجیلر وارکه اونودولسی کوچ اولیور . اوتوز بوقدر سنهک آرقداشم اولان حکمتک بنده اونودولماز خاطرهلری وارد . بونلردن براز بحث ایله رسم اوکا قارشلی صوک وظیفه ایفا ایتیش کبی متسلی اوله جغم . همان عینی زمانده عینی مسلهک انتساب ایتیش اولقافغمز وهمان عینی یاشده بولونقافغمز حسیهله کنبهکمزک الک مسعود آوانی برلکده کچمشدر دیه یلیرم . حتی تأهلدن بیله عینی سنهده واقع اولشدی . . بو مناسبتله ایکیمزده آلا جغمز شیرلی برلکده قونوشوب آلمقدن متلذذ اولوردق .

دائرةده کی رسمی مشغولیتمز آرامزده سیاسیاتدن اوزمانلر ایچنده بوورالانقده اولدیغمز حال خطرناکدن بخته مانع اولمازدی . اوسرهده تورکیهده ایلك مجلس مبعوثانک اجتماعه دعوت و صکره فسخ اولندیفته و مجلسک مذاکره لرینه دائر فرانسزجه بر کتاب نشر اولونمشدی . بونی کیزلجه تدارک ایله ، اسکی باب عالیده کی اوفق اوطه مزده برلکده اوقوردق ؛ روم ایلی ده باشلایان حرکات اختلایه یی بیوک برعلاقه و صبر سزقله تعقیب ایدیوردق .

حکمت چوق هیجانی ، آتشلی بر کنج ایدی . بعضاً حکملرنده افراط ایدردی . بر کون مجلس مبعوثانک اجتماعه دعوت اولوندیغی ایکی سطرلق بر تبلیغ رسمی ایله غزله رده اعلان ایدلدی . اوکون ایکیمزده بیوک آطه ده مشترک بر دوستمز دهوتلی ایدک . یاری اوراده نه خارق تصورلر ، نه طاتی خیالرده بولوندیق . آرتب ملکتم قور تولمشدی . آرتق استقبالدن

J. M. Guyau اولاماز و کیسه دن ۲۵ یاشنده « بر فیلدوفک شعرلری » نی بکله مه یه حقمز یوقدر . هر حاله انیس بهیج بکک تبریک اولونماق وتشکر اولونماق حقیدر و بک صریح برحقیدر . هیج برشاعران ایسته دیکنمز یولده شاعر اولمای طلب ایدمه یز ؛ نته کیم هیج برمنبعدن ایسته دیکنمز یولده قاینامای ، ایسته دیکنمز صونوقلده صو ویرمه یی طلب و استحصال ایدمه یز . بزم باباچاغمز صوسزلفمز آز چوق تسکین ایدن هر صو قایناغه بر نعمت و ولی نعمت نظریله باقماق و اوانادعا وشکر ایتمکدر . کافر نعمت اولمامای کافر اولمامایه بیک کره ترجیح ایدرم : بیک کره تکفیر اولونالده بر کره کافر نعمت اولمایم .

۱۰ آغستوس ۱۹۲۷ باقاجیق درقنور عبدالله هودت

برمنظومه یه « متهاک » کله سی ناصیل کیره ییلیر ؟ بیک ییل بوکله بو منظومه ده قالسه ینه دیگر کله لرله باریشماز واکشی و حبشی یوزیله صومورطور طورور . بوندن صوکره « ایلك دفعه (اجتهاد) ده انتشار ایتیش اولان (صوک عشقم) منظومه سنه قاندار نظردقی دور دورامایان منظومه لدر . (صدقه) یه کوزل دیه ییلدک .

طانیجه کان چالان بو آدامک واردی بر قاق کوچوچوک مزقی شوا یکنجی مصراعده کی « واردی » نک بری سطرک الک صوکنده ایکن باشه آلینامی کوزل تورکجه یی یهودی تورکجه یی یاپیور . هجا وزنیله یازانلر inversion یایمامالی هجا وزنی بویله شیر قبول ایتمز .

ویرمشدی بر تجاری مؤسسه کاتبهک اعلانی غزته یه داها چوق فنا . « ایکنز یانغین » برسیقولوجا صحنه سیدر . (معبود یامانک قارشیسنده) عنوانی منظومه یی کوزل . « زوالینک سیرتنده وار بیاض برماشلاح) کوزل دکل . (برقاتل) منظومه سنک چوق کوزل پارچه لرلی وار :

هرجائی منکشه لر آراسنده بر یاتیش ! کوکسنک کلرندن هوا یه بهار قایش ! ثوبله بر گولومسه ییش وارکه دوداقلرنده : کوکلر ایرندیرن بر طرزده کیراز صاتیش !

شیمدی مهتاب افقده آنجاق قانی بر ایزدی . دالغهلر قاراد مشدی ... بتون جهان سسزدی . تولدوردیکی گوزله آغلایان بو قانلک الری قانی ، فقط کوز یاشلری تمیزدی .

کتابک صوک منظومه سی (بوغولان چوچوقلر) عنوانی در . نجه بواک کوزلدر . موضوع چوق تکرار ایدیلشدر . حق (شکسیر) دراملرندن برنده واضطرابلر مرکز الک خفیلری افاده ایدیه یلمش اولدوقلریمزدر « دیمشدر . بن بوندن اون آلتی سنه قاندار اول یازدیغم بر قطعه نک صوک ایکی مصراعنده بونی افاده تمش اولدیغی صانیورم .

دل خیرته ایلکر ، نطقه کلر داستانلر او شیونلرکه شیمدی سینه عودمه صوصمدر . دییوردم . اجمال و تکرار ایدرم . انیس بهیج بک اوغلمز چوق ظریف برشاعر در و تکاملی هنوز اکال ایتیش دکلدر . هیج بر کیسه بزه ۳۳ یاشنده بر

قومونیزم قارخو مدافعه

دوات آدملرینی تحریک ایدن منافع عمومی و خصه وصیه غوامضنه واقف اولمالار ، سیاست حاضره نك بض تموجانندن هج برشی آکلامازلر .

بر انکلیز ناظرلی جنوهده روسیه قومونیزم حکومتی طانیور وبرقاج سنه صوکر ، ینه انکلیز دیگر بر ناظر ، بو حکومت ابله بتون مناسبات سیاسیه بی قطع ایدور . فرانسهدهده عینی تحولات . بواشه ویکتورک اوراده بیوک برسفاترلی وار ، عادی قومونیزم انکلیزیه بهضاً رادیکالره اشتراک ایدورلر . صوکر ، هرشی دکیشور . « قومونیزم ، ایشته دشمن » بوی سویلیان بر رادیکال سوسیالیست ناظر در واسکی متفکرله حرب اعلان ایدلشدر .

قومونیزمك دشمن اولایی جیه اشتباه دکلدر . بونك فرقنه وارمق ایچون بقدر جوق زمان کچیرلسی دولت آدملرینک کوره مناسکی نه قدر انسانیمه جق بر حده ایصال ایلدکرنی کوستر . قومونیزمك ، واقعا نیات تحریککارانه لرینی اصلا ساقلامادیلر . رئیسارندن بری اخیراً ، پارلمنتو اوکنده ، بورژوازی ایلله عمله صنفی آراسینده منافرتک هر برده تظاهر ایتدیکنی و عمله نك بورژوازی منفعتنه چالیشدرلمقدن بزار اولورق بی آمان بر حرب داخلی ایلله اونی محروخراب ایتدی دوشونبیکنی تأیید ایدورلر . قومونیزمك نظر یاندن ایلانه کچمکه سرعتله حاضر لانیورلر . رجوق غزته لر بالخاصه ۱۵ مایس ۱۹۲۷ تاریخلی Revue de

توفیق فکرت اصفهانی — ۱۹ اگستوس توفیق فکرتک

وفاتی مارینک دونومیدر . هر سنه دوستلری و حیرانلری بیوک شاعرک و بیوک انسانک مسکنی طراف ایدرلر . و اونک ایدی هجرا زیاره سنی کولکلرنده نازه لرلر . بعضی یاره لرک هیچ قایاناماسی و هر زمان قاناماسی لازمدر . حریت تفکر شهیدی اولاراق آتیه یاقیلان Elieenne Dolet نك هیکلی هر سنه نك معین کوننده (پاریس) ک حر کنجلی طواف ایدرلر و روحلرنی اوراده زانلارلر . بزم توفیق فکرت نه حیاً نه میتاً احراق اولونمادی فقط اونی ، احاطه ایدن هر نوع استبداد و اعتساف تدریجاً احناق ایتدی . ویتور هوغونک Pauline Roland حقنده سوله دیکی On n'a pas même osé pleurer à ses obsèques یعنی « جنازه سی کونورولورکن آغلانامه سیله جسارت اولونمادی » سوزی بورادهده وارد اولدی . (توفیق فکرت) ی تقدیس ایدلم که ملتته استقلال عشق الهام ایتشدر . باشی دیک طومانی ایلک وظیفه اولاراق تلقین ایتشدر . (خلوقک دفتری) تورک روحنده سونمه ن پلک سونمه سی لازم اولان حیات و ایمان شعله سی قالاچاق .

اندیشه ایدله جک برشی قانامشدی . بن در حال مشروطیت نامنده بر غزته امتیازی آلدیم . طبیعی برابر چالیشه جقدق کنج و آتشی یورکرمز بو هوای حریتی تنفسله دونا یوردی . بیوک بر مطبعه آچماغه توسل ایتدک . آوروپانه ماکنه لر دینامولر سیپارش ایتدک . هر شیخی بیوک مقیاسده طوتیور ایدک . مطه مزده قونفرانس صالونلری اوله جقدی . بونک ایچون او وقتک صوک مرکز قوماندانی سعدالدین باشانک اوطوردینی قوناغی کزدک و موافق بولدق . مانیاسی زاده رفیق بک مرحومده (انقلاب) اسمنده کی غزته سی بزده باصدر ارجقدی . فقط جوق کچمه دن اولوملاق بر طاقم موانع چیقدی . رفیق بک غزته سنی چیقارامادی . بزده مطبعه بی آچامادق . ماکنه لر ییولده ایکن صاعقه مجبور اولدق . بوسقوط خیال بزی خیلی صارسه مشدی . برآز صوکر بن آوروپاده مأموریت آلدیم . اوده پک آرزو ایتدیکی پشته شهبندر لکنه تمین اولوندی . آوروپاده ایکن بر کره بی مارسیلیاده زیارته کلدی بر دفعهده خبرمن اولادن بر هر سنه نیسنده تصادف ایتدک . حرب عمومی نك صوک سنه لرنده او پشتهده بن اسویچرده ایدیم . دایما مختارنده بولونوردق . ایلک حرمنک خجیع صورتنده وفاتی اونی فنا حالده صارسدی . دییه بیلیم که اوندن صوکر فلاح بولادی . مأموریت حیاتی اونی یورمش ایدی .

استانبولده شیشلده پک سودیکی خانه سنده تقاعد معاشی و برده مکتب علمای ایلله کچیمکی اخص آتال ایدیمشدی . « کورورسک دیردی بر لکنه ناعمل چالیشیرز ، نه لر یازارز » فقط بر درلو بو آرزوسنه نال اولمندی . بنه مأموریت حیاتنه آتیلدی . آنقره دونوشی بی کورمکه کلشدی . زوالی بیتمشدی . ظالم وی آمان سرطان اونی پنجه تحریبنه کچیرمشدی . حالی هیچ بکنمدم . آرتق کوندن کونه دوشیوردی . اونی کوز کوره کوره آراضدن قاچیراجمز قورقوسی بی تیرتوریدی . فرانسز خسته خانه سنده ایکن هر چه کونی زیارته کیدردم . بر لکنه اسکی زمانلردن قونوشوردق . او وقت خسته لغنی برآن اونور کبی اولوردی . . جمه کونی اولونجه « بر جوق کبی سنی بکایورم دیردی . » برکون « قارداشم مطلقاً بزده آرا کزه تکرار قاریشاجم . » دیدی . . زوالی حکمت ! سلیم یوردک که او وقت صوک کونلری یاشاوردک . صوک زمانلرده واغنه رک موسیقی سی ایلله توغلی مراق ایتشدی . اوکا دثر یازیلان شیرلی طوبلا یوردی . . بن ثروت فونده (نریستان ایلله ایزولت) حقنده کی یازدیغی مراق ایلله اوقوش و « اونی مساقلام تدقیقاعه علاوه ایده جکم » دیوردی . اک صوک دفعه کندی اوندن کوردم . آرتق لوردی سولیکه بحالی قانامشدی . بتون قلبله ودفاناله لرینی صیقم ، کوز یاشلری صافلا یهرق اوطه دن جیقدم . بو صوک وداعمدی . برده جنازه کونی تابوتک باشنده آغلادم . اوتوز بش سنه لک حیات آرقداشی زوالی حکمت . بو خاطر مده سکا صوک تحفه اخوت اولسون ! .